

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การชุมนุมสาธารณะนั้นถือเป็นการแสดงออกถึงเจตจำนงของประชาชนในการมีส่วนร่วมในทางการเมืองการปกครอง อันเป็นสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรได้มีการบัญญัติรับรองเอาไว้ การชุมนุมสาธารณะเป็นการรวมกลุ่มกันของประชาชนเพื่อทำการสื่อสารถึงความต้องการแก่ภาครัฐโดยตรง ทั้งนี้ ยังได้หมายความรวมถึงการรวมกลุ่มกันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแสดงทัศนคติในประเด็นต่างๆแก่สาธารณะอีกด้วย จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การชุมนุมสาธารณะนั้นอาจถือได้ว่าเป็นอีกหนึ่งกิจกรรมทางสังคมของประชาชนที่มีความสำคัญต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเป็นอย่างมาก¹

ในปัจจุบันประเทศไทยเองก็เป็นประเทศหนึ่งที่มีการชุมนุมสาธารณะเกิดขึ้นอยู่บ่อยครั้ง ไม่ว่าจะเป็นการชุมนุมกันเพื่อเรียกร้องสิทธิและสวัสดิการต่างๆจากภาครัฐ หรือการชุมนุมเพื่อแสดงออกทางการเมือง หรือแม้แต่การชุมนุมกันเพื่อทำการคัดค้านมาตรการหรือนโยบายต่างๆของรัฐบาล เป็นต้น โดยการชุมนุมสาธารณะในช่วงหลายปีที่ผ่านมาได้มีการเข้าควบคุมการชุมนุมโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐอยู่เป็นประจำ จึงทำให้เกิดการปะทะกำลังกันระหว่างฝ่ายของผู้ชุมนุมและเจ้าหน้าที่ของรัฐอยู่เสมอ แต่อย่างไรก็ตาม การเข้าควบคุมการชุมนุมหรือที่เรียกว่า “การสลายการชุมนุม” ของเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งอาจเกิดการใช้กำลังเกินกว่าเหตุแก่ผู้ชุมนุมอันเนื่องมาจากการปะทะกำลังของทั้งสองฝ่าย โดยยังไม่รวมถึงการนำอุปกรณ์มาใช้ในการเข้าสลายการชุมนุมของเจ้าหน้าที่ของรัฐอีกด้วย ในขณะที่ฝ่ายผู้ชุมนุมใช้แต่เพียงอุปกรณ์ที่ใช้ในการป้องกันตัวโดยพื้นฐานเท่านั้น จากเหตุการณ์ดังกล่าวเหล่านี้จึงมักก่อให้เกิดคำถามขึ้นในใจของประชาชนเป็นจำนวนมากว่าสิทธิและเสรีภาพในการชุมนุมสาธารณะของชาวไทยนั้นได้รับการรับรองและการให้ความคุ้มครองอย่างครอบคลุมและเพียงพอที่จะก่อให้เกิดความเป็นธรรมขึ้นแก่ทุกฝ่ายแล้วหรือยัง

---

¹ ปณิษฐ์ ปทุมวัฒน์. (2552). “หลักเกณฑ์ระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการจัดระเบียบการชุมนุมสาธารณะ”. *จุลนิติ*, 6(4), หน้า 169-170.

การให้การรับรองและกำหนดหลักประกันสิทธิในการชุมนุมสาธารณะแก่ประชาชนนั้น ได้มีการบัญญัติขึ้นในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ซึ่งกฎหมายระหว่างประเทศทั้งสองฉบับนี้ประเทศไทยได้ทำการลงนามเข้าร่วมเป็นภาคีแล้วทั้งคู่จึงทำให้ประเทศไทยมีพันธกรณีที่จะต้องมีการบัญญัติกฎหมายภายในให้มีความสอดคล้องกับหลักการที่เกี่ยวกับสิทธิในการชุมนุมสาธารณะที่ได้บัญญัติไว้ในกฎหมายระหว่างประเทศทั้งสองฉบับ โดยในวันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ. 2558 นั้น ประเทศไทยได้มีการประกาศราชกิจจานุเบกษาเกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. 2558 ขึ้น โดยพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ. 2558 เป็นต้นมา

พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. 2558 เป็นพระราชบัญญัติที่ตราขึ้นโดยมีเจตนารมณ์สำคัญเป็นการกำหนดกรอบหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการใช้เสรีภาพในการชุมนุมสาธารณะของประชาชนชาวไทยให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ก็เพื่อให้การชุมนุมสาธารณะดังกล่าวนั้นสามารถที่จะดำเนินไปด้วยความสงบเรียบร้อย และไม่ส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่นที่ไม่ได้เข้าร่วมการชุมนุมเหล่านั้นด้วย อย่างไรก็ตาม แม้พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะนั้นจะได้มีการบัญญัติรองรับให้ประชาชนสามารถทำการชุมนุมสาธารณะกันได้โดยชอบด้วยกฎหมายแล้วก็ตาม แต่การชุมนุมที่จะได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวนี้จะต้องเป็นการชุมนุมที่ปราศจากอาวุธ เป็นไปโดยความสงบ และอยู่ภายใต้ขอบเขตการใช้สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วยจึงจะถือได้ว่าเป็นการชุมนุมสาธารณะที่ชอบด้วยกฎหมาย²

ยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2564 ที่ผ่านมานั้น ได้มีการนัดหมายเพื่อทำการชุมนุมกันในบริเวณสามเหลี่ยมดินแดงต่อเนื่องกันมาเป็นเวลาหลายสัปดาห์ ซึ่งที่ผ่านมานั้นกลุ่มผู้ชุมนุมได้มีการเผชิญหน้าและปะทะกำลังกับเจ้าหน้าที่ตำรวจควบคุมฝูงชนอยู่หลายครั้ง แต่ในวันดังกล่าวนี้ ได้มีการรายงานข่าวผ่านสื่อข่าวหลายสำนักว่ามีรถยนต์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจควบคุมฝูงชน ได้ขับฝ่ากลุ่มผู้ชุมนุมและได้พุ่งชนผู้ชุมนุมรายหนึ่งจนล้มลงและได้รับบาดเจ็บ ซึ่งมีการเผยแพร่คลิปวิดีโอช่วงเกิดเหตุที่ในสื่อและโซเชียลมีเดียกันเป็นจำนวนมาก ในภายหลังเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ขับรถคันดังกล่าวฝ่ากลุ่มผู้ชุมนุมนั้น ได้มีการชี้แจงว่าการกระทำนั้นเกิดจากการพยายามหลบหนีเนื่องจากผู้ชุมนุมเข้ามารุมทำร้ายและเข้ามาขัดขวางเส้นทาง ซึ่งการ

² พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. 2558, เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติ.

ให้การของเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้นขัดแย้งกับภาพที่ปรากฏให้คลิป์วิดีโอที่ได้ปรากฏภาพรถตำรวจจับชนผู้ชุมนุมจนกลิ้งไปตามถนนและขับหนีไปอย่างรวดเร็ว เป็นการชี้ให้เห็นได้ว่าพฤติกรรมดังกล่าวนั้นมีใช้พฤติกรรมที่พึงกระทำของเจ้าหน้าที่ตำรวจ³ แม้เจ้าหน้าที่ตำรวจควบคุมฝูงชนนั้นจะมีอำนาจหน้าที่ในการเข้าสลายการชุมนุมหากปรากฏเหตุตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายก็ตาม แต่การใช้อำนาจดังกล่าวนั้นย่อมที่จะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเหมาะสมและความสมเหตุสมผลด้วย เหตุการณ์ดังกล่าวนี้ถือเป็นเพียงตัวอย่างหนึ่งที่ผู้วิจัยได้หยิบยกขึ้นเพื่อชี้ให้เห็นถึงปัญหาการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่แก่ผู้ชุมนุมตามพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. 2558 เท่านั้น แต่ที่ผ่านมามีปัญหาการใช้กำลังเกินกว่าเหตุกับผู้ชุมนุมของเจ้าหน้าที่นั้นได้เกิดขึ้นบ่อยครั้งและมีลักษณะการกระทำที่แตกต่างกันออกไปอีกด้วย

จากที่ได้กล่าวมาในข้างต้นนั้นจะเห็นได้ว่า การตราพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. 2558 นั้นก็เพื่อนำมาบังคับใช้แก่การแก้ไขปัญหาการชุมนุมสาธารณะของประชาชน โดยเฉพาะ ซึ่งพระราชบัญญัติดังกล่าวนี้ได้มีการแบ่งสาระสำคัญออกเป็นทั้งหมด 5 หมวด อันได้แก่ บททั่วไป, การแจ้งการชุมนุมสาธารณะ, หน้าที่ของผู้จัดการชุมนุมและผู้ชุมนุม, การคุ้มครองความสะดวกของประชาชนและการดูแลการชุมนุมสาธารณะ และบทกำหนดโทษ แต่อย่างไรก็ตาม แม้จะมีการตราพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. 2558 ขึ้นบังคับใช้เพื่อแก้ไขปัญหาและให้การรับรองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการชุมนุมกันเป็นการเฉพาะแล้ว แต่พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวกลับมีการกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและบทกำหนดโทษที่จะนำมาบังคับใช้แต่เพียงฝ่ายของผู้ชุมนุมเท่านั้น

การกำหนดมาตรการในลักษณะดังกล่าวตามหลักการที่ได้กล่าวไปข้างต้นนั้นกลับไม่ครอบคลุมไปถึงฝ่ายเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการชุมนุมสาธารณะของประชาชนแต่อย่างใด ซึ่งส่งผลให้พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวนี้ยังมีความไม่ชัดเจนและครอบคลุมเพียงพอที่จะแก้ไขปัญหที่อาจเกิดขึ้นจากการชุมนุมสาธารณะได้อย่างสมบูรณ์และไม่อาจสร้างความเป็นธรรมให้แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ดังเจตนารมณ์แรกเริ่มแห่งการตรามาตรการทางกฎหมายฉบับดังกล่าวขึ้นบังคับใช้ก็เป็นได้ ทั้งนี้ เมื่อได้ทำการศึกษาวิเคราะห์จากข้อเท็จจริงและสภาพปัญหาแล้วจึงทำให้ผู้วิจัยสามารถทำการจำแนกประเด็นการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้

³ THE STANDARD TEAM. (2564). สรุปปมรถตำรวจชนผู้ชุมนุม #ม็อบ12กันยา ที่บริเวณสามเหลี่ยมดินแดง (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก <https://thestandard.co/key-message-police-car-crashes-into-protesters-summary/>, (28 กันยายน 2564)

อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่แก่ผู้ชุมนุมตามพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. 2558 นั้นได้ดังต่อไปนี้

ประเด็นการศึกษาประการที่หนึ่ง เป็นกรณีที่พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. 2558 นั้นไม่ได้กำหนดถึงหลักเกณฑ์ เงื่อนไข ขอบเขตของการใช้อำนาจและบทกำหนดโทษของการใช้อำนาจที่ไม่สมควรแก่เหตุของเจ้าหน้าที่ของรัฐเอาไว้อย่างชัดเจน ในปัญหาดังกล่าวนี้จะเห็นได้ว่า เมื่อภาครัฐนั้นได้ทำการตราพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. 2558 เพื่อบังคับใช้แก่การดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมของประชาชนโดยเฉพาะนั้น ก็มีความที่จะทำการกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและบทกำหนดโทษแก่ฝ่ายผู้ชุมนุมแต่เพียงฝ่ายเดียว เพราะหากเกิดการใช้อำนาจที่ไม่สมควรแก่เหตุหรือเกินกว่าเหตุของเจ้าหน้าที่ของรัฐเกิดขึ้นนั้นจะทำให้ฝ่ายของผู้ชุมนุมอาจไม่ได้รับความเป็นธรรมอย่างที่ควรจะเป็นและอาจถูกการล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพโดยไม่มีเหตุอันควรก็เป็นได้

ประเด็นการศึกษาประการที่สอง เป็นในเรื่องของการศึกษาเปรียบเทียบการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการชุมนุมสาธารณะแก่เจ้าหน้าที่ที่ใช้กำลังเกินกว่าเหตุต่อผู้ชุมนุมตามกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศ รวมไปถึงการศึกษาวิเคราะห์ถึงความสอดคล้องกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศที่ประเทศไทยมีพันธกรณีในการที่จะต้องทำการกำหนดมาตรการภายในประเทศของตนขึ้นอันมีผลเนื่องมาจากการลงนามเข้าร่วมเป็นรัฐภาคีอีกด้วย ซึ่งการศึกษาในประเด็นดังกล่าวนี้จะเป็นการแสดงให้เห็นถึงช่องว่างทางกฎหมายและจุดบกพร่องของการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายของไทยที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมสาธารณะให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่วิธีการแก้ไขที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้ในกฎหมายฉบับดังกล่าว

ประเด็นการศึกษาประการที่สาม เป็นการศึกษาวิเคราะห์ถึงแนวทางการแก้ไขปัญหามีความเหมาะสมแก่การบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการชุมนุมของไทยตามพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. 2558 โดยเฉพาะในเรื่องของการกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและขอบเขตของการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้กระทำต่อผู้ชุมนุม ทั้งนี้ ก็เพื่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวนี้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการบังคับใช้เพื่อแก้ไขปัญหาของการใช้อำนาจที่เกินกว่าเหตุแก่ผู้ชุมนุมของเจ้าหน้าที่รัฐให้ดียิ่งขึ้นและสามารถบังคับใช้ได้อย่างแท้จริงอันจะนำไปสู่ความยุติธรรมและความเท่าเทียมแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้โดยเสมอภาคกัน

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ล้วนแสดงให้เห็นถึงปัญหาข้อกฎหมายที่น่าสนใจและมีความสำคัญ จึงทำให้ผู้วิจัยต้องการทราบว่า ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. 2558 ในกรณีการใช้กำลังเกินกว่าเหตุของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นมีปัญหาและส่งผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนเพียงใดและมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างไรให้หมดไปจากสังคมไทยได้ ซึ่งผู้วิจัยเชื่อว่าเมื่อได้ทำการวิจัยอย่างถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัยแล้วนั้น จะทำให้ทราบถึงผลการศึกษาที่เป็นประโยชน์ทั้งในทางวิชาการและทางปฏิบัติต่อไปได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมสาธารณะ
2. เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐแก่ผู้ชุมนุมตามกฎหมายไทยและต่างประเทศ
3. เพื่อศึกษาปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. 2558 ในกรณีการใช้กำลังเกินกว่าเหตุแก่ผู้ชุมนุมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
4. เพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมในการบังคับใช้พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. 2558 ในกรณีการใช้กำลังเกินกว่าเหตุแก่ผู้ชุมนุมของเจ้าหน้าที่ของรัฐในประเทศไทย

1.3 สมมติฐานการศึกษาวิจัย

พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. 2558 ที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันนั้นยังไม่มีกรณีบัญญัติหลักเกณฑ์ ขอบเขตและบทกำหนดของการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐเอาไว้อย่างชัดเจน แม้จะมีการตราพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวขึ้นมาบังคับใช้แล้วก็ตาม ซึ่งปัญหาการไม่กำหนดมาตรการการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ชัดเจนนี้อาจกลายเป็นปัญหาใหญ่ของสังคมที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนได้ โดยเฉพาะกับการแสดงออกทางการเมืองและการชุมนุมสาธารณะ จึงควรที่จะทำการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. 2558 ให้มีการกำหนดบทลงโทษแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ใช้กำลังเกินกว่าเหตุแก่ผู้ชุมนุมขึ้นบังคับใช้ ทั้งนี้ ก็เพื่อลดปัญหาความเหลื่อมล้ำของสิทธิ และการได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม อีกทั้ง ยังเป็นการส่งเสริมให้การบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายการชุมนุมสาธารณะของไทยมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอีกด้วย

1.4 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

สารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาถึงทฤษฎี แนวคิด และปรัชญาที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. 2558 ในกรณีการใช้กำลังเกินกว่าเหตุแก่ผู้ชุมนุมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยทำการศึกษาบทบัญญัติกฎหมายต่างๆที่เกี่ยวข้อง อาทิ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ประมวลกฎหมายอาญา พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. 2558, ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง เป็นต้น รวมถึงได้ทำการศึกษาบทบัญญัติกฎหมายและข้อคิดเห็นต่างๆของต่างประเทศที่เกี่ยวข้องอีกด้วย

1.5 วิธีการศึกษาวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยทำการศึกษามาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง งานวิจัย วิทยานิพนธ์ บทความ วารสาร รายงาน รวมทั้งข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่ได้จากห้องสมุด หรือทางระบบสารสนเทศและเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมโยงองค์กรต่าง ๆ (Internet) ที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐแก่ผู้ชุมนุม ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลจากเอกสารดังกล่าวมาวิเคราะห์หาข้อสรุป เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาศึกษาวิเคราะห์ในเชิงคุณภาพ เพื่อหาข้อสรุปของการศึกษา

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมสาธารณะ
2. ทำให้ทราบถึงมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐแก่ผู้ชุมนุมตามกฎหมายไทยและต่างประเทศ
3. ทำให้ทราบถึงปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. 2558 ในกรณีการใช้กำลังเกินกว่าเหตุแก่ผู้ชุมนุมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
4. ทำให้ทราบถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาค่าที่เหมาะสมในการบังคับใช้พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. 2558 ในกรณีการใช้กำลังเกินกว่าเหตุแก่ผู้ชุมนุมของเจ้าหน้าที่ของรัฐในประเทศไทย